

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik ?leti?im Becerileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar?na Yönelik ?leti?im Becerileri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26965>

Özet

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik ?leti?im Becerileri Ölçe?i (ÖA?BÖ), Nalan Akkuzu ve Ne?e Akkaya taraf?ndan 2014 y?l?nda geli?tirilmis? olan özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçek, pedagojik formasyon sürecindeki ö?retmen adaylar?nın mesleki yeterlilikleri aç?s?ndan kritik öneme sahip olan ?leti?im Becerileri düzeylerini kapsaml? bir ?ekilde belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini desteklemek üzere Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizlerini içermis? olup, 36 maddeden olumaktadır.

ÖA?BÖ, 5'li Likert Ölçe?i format?nda puanlanmaktadır ve yüksek düzeyde iç tutarlı??a (Cronbach Alfa katsay?s? 0,89) sahiptir. Bu ölçek, e?itim alanında ö?retmen adaylar?nın ileti?im yetkinliklerini de?erlendirmede güvenilir ve geçerli bir alternatif model sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Adaylar?, ?leti?im Becerileri, Psikometrik Özellikler, Geli?tirme Ölçe?i, Yap? Geçerlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Nalan Akkuzu, Ne?e Akkaya

Amaç

Ölçe?in temel amac?, üniversitelerin e?itim fakültelerinde öğrenim görmekte olan ö?retmen adaylar?nın ileti?im yeterliliklerini ve beceri düzeylerini standart ve psikometrik aç?dan güçlü bir araç kullanarak belirlemektir. Ö?retmenlik mesle?i, öğrenci, veli ve meslektaşlarla sürekli ve etkili ileti?im gerektirdi?inden, bu becerilerin erken a?amada tespit edilmesi büyük önem ta??maktadır.

ÖA?BÖ, ö?retmen adaylar?nın pedagojik formasyon süreçlerinde güçlü ve zayıf oldukları ileti?im alanları tespit ederek, bu alanlara yönelik e?itim programları ve müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine bilimsel bir temel sağlamay? hedefler. Ölçek, aynı zamanda alanyaz?na alternatif bir yap?sal model önerisi sunarak katkıda bulunmuştur.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, ö?retmen adaylar?nın sosyal ve mesleki bağlamlarda kullandıkları genel ?leti?im Becerileri yap?sını ölçmektedir. Bu yap?, genellikle sözlü ve sözsüz ileti?imin etkinliğini, dinleme yeterliliğini, empati kurma yeteneğini ve duygusal ifade becerilerini kapsayan çok boyutlu bir yapıdır. Ölçe?in maddeleri, ö?retmenlik mesle?i bağlamında bu becerilerin kullanım sıklığını ve yeterliliğini de?erlendirmeye odaklanmıştır.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar? detayl? olarak incelenmi? ve ölçme arac?n?n amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü gösterilmi?tir. Çal??malar kapsam?nda kapsam geçerli?i, görünü? geçerli?i ve yap? geçerli?i olmak üzere üç temel geçerlik türüne bak?lm??t?r. Özellikle yap? geçerli?ini sa?lamada, hem Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?ruly?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Aç?mly?c? Faktör Analizi sonuçlar?, her bir maddenin ilgili faktörle olan ili?kisini gösteren faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu durum, maddelerin homojenli?ini ve ölçe?in yap?sal tutarlıl??n? desteklemi?tir. Ayr?ca, Do?ruly?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen uyum indeksleri, geli?tirilen faktör modelinin teorik çerçeveye uygun ve veri yap?s?yla uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl??n? ve kararlıl??n? belirlemek amacıyla Güvenirlik analizleri yap?lm??t?r. Bu analizlerde, ölçe?in her bir alt boyutunun (faktörünün) iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Tüm boyutlar için elde edilen katsayılar, kabul edilebilir s?n?r olan 0.70 de?erinden büyük ç?km??t?r.

Ölçe?in tamam?na ait hesaplanan genel Güvenirlik katsay?s? ise **0,89** olarak raporlanm??t?r. Bu yüksek de?er, Ö?retmen Adaylar?na Yönelik ?leti?im Becerileri Ölçe?i'nin istikrarlı ve güvenilir ölçümler sa?lad??n? göstermektedir. Geçerlik ve güvenilirlik analizleri sonucunda ölçe?in nihai madde say?s? 36 olarak belirlenmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özelliklerini belirlemek amacıyla iki a?amalı bir Faktör Analizi stratejisi izlenmi?tir. İlk olarak, ölçe?in boyut say?s?n? belirlemek ve madde-faktör ili?kilerini incelemek üzere Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, maddelerin yüksek faktör yükleri ile belirlenen boyutlara da??ld??n? ve teorik olarak beklenen yap?n?n ortaya ç?kt??n? göstermi?tir.

?kinci a?amada, elde edilen faktör yap?s?n?n do?rulu?unu ve veriye uyumunu test etmek için Do?ruly?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, ölçek geli?tirme çal??mas?nda sunulan alternatif model önerisinin istatistiksel olarak geçerli oldu?unu desteklemi? ve modelin iyi uyum sa?lad??n? gösteren çe?itli uyum indeksleri raporlanm??t?r. Bu çift yönlü analiz, ölçe?in yap? geçerli?ine güçlü kan?tlar sunmaktad?r.

Ölçme Aracı Bilgileri

Test Type: Geliştirme Ölçeği

Format: 36 maddeden oluşan, 5'li Likert Ölçeği formatında kendi bildirimli araç.

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmen Adayları

Age Group: Üniversite öğrencisi yaş grubu (Genellikle lisans düzeyindeki öğrenciler)

Population Details: Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören lisans öğrencileri.

Test Methodology: Kendi bildirimli (Self-report) psikometrik ölçüm.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Bilimleri, Psikometri, Öğretmen Yeterlilikleri, Cronbach Alfa, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), 5'li Likert Tipi Ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: nalan.akkuzu@gmail.com (Sorumlu Yazar Nalan Akkuzu)

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2014 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle yazarın izni gerekmektedir. Kullanım izinleri ve olası ücret bilgileri için sorumlu yazar Nalan Akkuzu ile doğrudan e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynakça

Akkuzu, N. ve Akkaya, N. (2014). Öğretmen Adaylarına İletişim Becerileri Ölçeği'nin geliştirilmesi ve geçerlik-güvenirlilik çalışması: Alternatif bir model önerisi. *Turkish Studies*, 9 (8), 111-132.

Makalenin orijinal bağlantısı: turkishstudies.net

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı buradan indirilebilir: ogretmen-adaylarina-yonelik-iletisim-becerileri-

[olcegi-toad.pdf](#)

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik ?leti?im Becerileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 36 maddelik tam içeri?i kaynak metinde sunulmam??t?r. Ancak, derecelendirme yap?s? ve puanlama anahtar? a?a??da belirtildi?i gibidir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirlemek üzere 5 seçenekli bir Likert Ölçe?i kullanılmaktadır. Maddelerin toplam say?s? 36'dır.

Derecelendirme Anahtar?:

1= Hiç kat?lm?yorum

2= Kat?lm?yorum

3= K?smen kat?l?yorum

4= Kat?l?yorum

5= Tamamen Kat?l?yorum